sprotno z meščanskim pivom „Schulverein“. Kdorkoli pije to pivo, naj si zapomni, da je pospeševal germaniziranje naše mladine. Upamo, da se bode vbodoče točilo po vseh slovenskih gostilnah poleg domačega piva in ostalih dobroznanih narodnih čeških piv le češko budjejeviško akcijsko pivo, ki je poleg navedenih vzrokov tudi jako dobro in priznano po vsem Češkem.

Oznanilo. Deželni odbor goriški razglaša: Razpisujejo se s tem štiri deželne podpore po 400 kron za dijake z Goriškega, ki so dovršili srednje in stopili v visoke šole. — Te podpore se podeli za I. leto obiskovanja visokih šol, in se bo gledalo na to, da dobita podpori dva dijaka slovenske in dva italijanske narodnosti. Če bi manjkalo dijakov izmed ene rečenih narodnosti, se sme nakazati podpore dijakom druge narodnosti, Podpore se bodo izplačevale v štirih četrtletnih odplačilih na prošnjo deleženca, ki mora izkazati, da je vpisan v vseučiliško matrikulo in pozneje, da obiskuje učilišče. Podpore se podele kot častna posojila proti reverzu podpirancev, odnosno njihovih postavnih zastopnikov, tako da bo podpirani imel to častno posojilo povrniti deželnemu odboru brez obresti, kadar pride v primerno socialno in materialno pozicijo. Dotične prošnje se imajo podati deželnemu odboru v Gorici pismeno do 31. oktobra 1908. in naj se jim priložijo izpričevala zrelosti, uboštva in vpisa v eno izmed visokih šol. — Razpisujeta se nadalje dva deželna štipendija po 600 kron, ustanovljena od dež. zbora s sklepom z dne 10. septembra 1888 v spomin 40letnega vladarstva Nj. V. presv. cesarja Franca Jožefa I. Deležiti se morejo te ustanove dijaki, sinovi očeta, rojenega, stanujočega in pristojnega v tej grofiji, slušatelji na avstrijskem vseučilišču, na tehniki ali na višjem poljedelskem zavodu, skozi vsa leta visokošolskih študij, držeč se obstoječih postavnih predpisov. Prosilci naj podajo svoje vloge deželnemu odboru do 31. oktobra 1908 in naj jim priložijo dokazila o rodu, pristojnosti, o premoženjskih razmerah dotičnih družin, o tem, da so vpisani na kakem izmed navedenih učilišč in dosedanjem napredovanju.

Naročajte novi spodnještajerski narodni dnevnik! Pošljite izjavo „Narodni založbi“ v Celju, da se naročite na dnevnik, ki prične izhajati s 1. januarjem 1909. Odgovorite s tem na nemška nasilstva v Ptuju, Celju in Mariboru, da nam pomagate kovati novo ostro orožje proti Nemcem.

Ivan Adamič, v Ljubljani ustreljeni četrtošolec, je dejal, ko so ga umirajočega prenesli v stražnico: „Ne povejte mamici, kaj se je zgodilo, umrla bi še ona!“ Vse je jokalo. Pogled na mrtveca je bil grozen, zlasti Adamič v svoji revni obleki in zakrpanih črevljčkih izvablja tisočem solze. Tako poroča „Rdeči prapor“ od 23. pret. m.

Slovenskim visokošolcem in abiturientom! Z ozirom na izgrede zadnjih dni in na čedalje bolj rastoče ščuvanje graških nemških nacionalcev proti Slovencem priporočamo slovenskim visokošolcem, naj vzamejo vsi, ki jim le količkaj dopuščajo razmere, odhodnico iz nemških šol ter naj se vpišejo na češke visoke šole v Pragi, zlasti pa naj se ogibljejo graških visokih šol. Ni tu treba govoriti posebe o veliki moralni in duševni izgubi, ki jo trpe slovenski akademiki v tem provincialnem glavnem mestu, ki izobrazbe željnemu dijaku nikakor ne nudi tega, kar dobi v Pragi v obilni meri v znanstvenem in družabnem oziru! V mestu, kjer je narodna mržnja proti Slovencem tako razvneta kakor v Gradcu, ni mogoče misliti na mirno kulturno delo. Zato proč od Gradca tudi v tem oziru. Idite v Prago, kjer boste lahko mirno študirali in se pod vodstvom ljubečih vas bratov pripravljali za bodoči poklic v domovini, ki potrebuje dobrih vsestransko izobraženih delavcev. Slovensko občinstvo pa prosimo, naj se ob vsaki priliki spominja „Slovenskega podpornega društva“ v Pragi.

Osebne vesti na Kranjskem. Kandidatinja Leopoldina Abram je postala provizorična učiteljica v Šent Jurju pod Kumom, istotako Ivana Valenčič v Škofji Loki, Ana Bantan v Vavti vasi, Ivana Simčič in Justina Modic v Iški vasi, kamor pride tudi Viljem Mazi za provizoričnega učitelja in vodjo.

Tri paralelke na nemški šoli v štirih dneh! Iz Trsta poročajo: Doznali smo, da je ravnateljstvo c. kr. nemških državnih šol v Trstu zaradi velikega navala otrok poročalo ministrstvu o potrebi odpretja treh paralelk v isti šoli ter da je ministrstvo v štirih dneh odredilo, da se odpro zahtevane tri paralelke na omenjeni šoli. — Tu imamo zopet dokaz o dvojni meri avstrijske vlade, ko gre za Nemce in za Slovane. Tržaški Slovenci že leta in leta prosijo, da bi država sprejela tržaške slovenske šole, a vse zaman vkljub temu, da je v tržaškem mestu slovenskih šol, za šolo godnih otrok. Za nas so le hitri v osrečevanju z bajoneti in kroglami. Vlada nam vedno le obljublja in obljublja. Zopet smo že v šolskem letu in še vedno smo tam, kjer smo bili. Mnogi otroci so se vpisali v slovenske paralelke prvega razreda Ciril-Metodove šole, a šola se še ni pričela, ker vlada še do danes ni izpolnila dane obljube. — In tako so naši šolski otroci na cesti. V našem ljudstvu vre, ter bi moglo priti do resnih izbruhov narodne nevolje. — Posledice naj si pripiše vlada sama, ki ima vedno pripravljen denar za nemške državne in šulferajnske šole, za slovenske pa le prazne obljube. — Videant consules!

Gospodarski boj proti Nemcem. Kakor čitamo v „Domovini“ se sestavi v najkrajšem času v Celju odbor, ki bo organiziral in ki uredi bojkot nemških trgovcev in obrtnikov na Spod. Štajerskem. Odbor se sestavi s pomočjo trgovskih društev in zastopnikov obeh strank.

Značilno za Ptuj. „Slovencu“ poročajo iz Ptuja: Za razpisano mesto na slovenski okoliški šoli pri Ptuju so prosili med drugimi tudi trije trdonemški učitelji iz Schönererjevega volilnega okraja na nemškem Češkem. Neverjetno!

Logaško učiteljsko društvo odkrije v četrtek, dne 8. oktobra, nagrobni spomenik pokojni tovarišici gospe Ivanki Peruškovi v Starem trgu pri Ložu. Odhod iz Rakega ob 7. uri zjutraj. Odkritje je ob 10. uri na pokopališču v Podcerkvi. Pred odkritjem sv. maša. Vozovi iz Rakeka na razpolago. Tovariši, tovarišice in prijatelji pokojnice, udeležite se v obilnem številu ter izkažite pokojnici čast, ki jo je v obilni meri zaslužila. Odbor.

Šolsko zdravstvo.

Jajca so sirova ali mehko kuhana eno najizbornejših živil. Trdo kuhana so neprebavljiva, ako jih požiramo v velikih kosih; ako jih pa dobro prežvečimo, jih želodec ravno tako lahko prebavi kakor mehko kuhana. Beljak je lažje prebavljiv kot rumenjak; prvi obstoji iz 14 delov kemično čistega beljaka na 86 delov vode, poslednji iz beljaka in nekaterih tolšč. Jajce zadostuje samo, da dá mladi ptici vse v ustvarjenje njegovega telesa potrebne sestavine, pri čemer pa gre v porabo tudi veliki del jajčje lupine. Ako bi dajali otrokom pojesti z jajcem obenem tudi fino zmleto jajčjo lupino, bi jim dajali s tem jako veliko vredno jed, ki bi pospeševala zlasti rast zobovja in kosti. Sirova ali mehko kuhana jajca so za slabokrvne, bledične, rekonvalescente, doječe ženske jako priporočljiva. Takozvane „jajčje jedi“, ki se napravljajo iz jaje z malo moko in veliko masti, veljajo splošno za težko prebavljive. In so tudi, ako jih ne jemo s kruhom in ako jih dobro ne prežvečimo. Nasprotno so jedila z veliko moke, ne preveč masti, a s soljo in poprom priporočljiva in morali bi jih na deželi veliko pogosteje uživati, namesto manj redilnega, težko prebavljivega krompirja.

O jagodah so dognali zdravniki, da njih sok pospešuje prebavljanje, Trdokuhan beljak zvodeni, ako zliješ nanj jagodnega soka. Komur je predpisal zdravnik sladkorja prosto dieto, sme brez skrbi jesti jagode, ker tisto malo sladkorja, kar ga imajo v sebi, ne škoduje. Ni še povsem dognano, ali uživanje jagod res kaj pomaga zoper protin, a brez dvoma delajo jagode kri alkalično, ker so bogate na alkalnih soleh. — Mečnikov je izračunil, da se poraja v prebavljivem aparatu človekovem na dan nič manje kot 128 milijonov bakterij, od katerih je del koristen, drug del pa nevaren. On je mnenja, da je v dosego dolgega življenja potrebno, da varujemo imenovane organe kolikor se le da pred tujimi bakterijami, in našteva med jedili, ki se jih je iz tega vzroka ogibati, tudi jagode. Vsekakor je potrebno, da jagode dobro operete, preden jih jestę.

Listnica uredništva.

A. M.: Danes ni nikakor mogoče. Pa prihodnjič! — F. W.: Vemo, kako se godi: očividne protizakonitosti. Bo že drugače! Hočejo mir — pa s takimi pogoji!

Slovenci in slovenke!

Žrtvam 20 septembra 1908, tako nedolžno usmrčenim in ranjenim, se slovenski narod najlepše oddolži s tem, da prispeva v prvi vrsti za oskrbo ponesrečencev, od katerih bo marsikateri pohabljen ali vsaj zelo oslabljen zapustil bolnico, potem pa njihove rodovine, ki so podpore potrebne.

Združeni narodni odbor

se zatoraj obrača do vseh Slovencev in Slovenk, da se odzovejo temu rodoljubnemu pozivu in vsak po svoji moči v ta namen prispevajo, prav posebno pa naši denarni zavodi, občine, korporacije itd.

Kot neizbrisno znamenje naše ljubezni do onih dveh, ki sta padla 20. septembra 1908 kot svedoka smrtnega sovraštva, ki ga do nas goji naš narodni nasprotnik, obenem kot opomin k skupnemu delu za prava našega rodu in jezika, pa je tudi potrebno, da jima postavimo

SPOMENIK,

dostojen stvari, za katero sta padla. Slovenci in Slovenke! Nabirajte in prispevajte, da na ta način ovekovečimo spomin na

naša narodna mučenika!

ZDRUŽENI NARODNI ODBOR.

Prispevke, o katerih se bo polagal javen račun, sprejema za združeni narodni odbor g. **dr. Alojzij Kokalj,** odvetnik v Ljubljani, sprejemajo jih pa tudi upravništva slovenskih časopisov v Ljubljani, da jih oddajo imenovanemu odboru.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 590. **Štajersko.** 169 1—1

Za politiški okraj Ljutomer, to je za šolska okraja Ljutomer in Gornja Radgona se namesti takoj služba okrajnega pomož. učitelja s plačo po II. kraj. raz. in z uradnim sedežem v Ljutomeru.

Obeh deželnih jezikov popolnoma zmožni prosilci za to službo naj vložijo svoje redno opremljene, z dokazom avstrijskega državljanstva obložene prošnje predpisanim službenim potom najdalje do 5. novembra t. l. pri predsedniku okrajnih šolskih svetov Ljutomer in Gornja Radgona v Ljutomeru.

Ljutomer, dne 28. septembra 1908.

Št. 16.

Razpis ustanove

„Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani“ razpisuje s tem dve mesti **„Cesarja Franca Jožefa I. jubilejske ustanove za učiteljske sirote na Kranjskem“** v letnem znesku **80 K.**

Ustanova velja za ljudske, srednje in visoke šole, izvzemši bogoslovje, ne oziraje se na kraj, kje dotičnik stanuje.

Pravico do te ustanove imajo: **1. Učiteljske sirote po očetu in materi**; v pomanjkanju teh **2. učiteljske sirote po očetu**; v pomanjkanju teh **3. učiteljske sirote po materi**, v pomanjkanju teh **4. učiteljski otroci sploh.**

Prošnje opremljene **z zadnjima dvema šolskima izpričevaloma in ubožnim listom,** naj se pošljejo do **1. listopada t. l.** društvenemu tajniku: **Juraj Režek,** mestni učitelj v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 1. vinotoka 1908.

Odbor.

Najboljše klavirje

prvovrstnih dunajskih tvornic in **harmonije amerikan. sistema** prodaja in izposoja

Alfonz Breznik, učitelj „Glasb. Matice“

136 **Ljubljana, Gradišče 11.** 52 12

Zavod za graviranje in izdelovanje kavčukastih štambiljev

Anton Černe

Ljubljana, Sv. Petra cesta 6.

Uradni in zasebni pečati iz kavčuka in kovine, štambilje za datum, vsakovrstni kliševi, monogrami itd. itd. 50 52 35

Ceniki gratis in franko.

Ustanovljeno 1842. Električna sila. Telefon 154.

BRATA EBERL

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

v Ljubljani, Miklošičeve ulice 6

nasproti hotela „Union“

priporočata gg. šolskim vodjem in učiteljem v mestu in na deželi njiju priznano najboljši črni, medli 19 52—40

lak za šolske table.

Učiteljska tiskarna

priporoča sl. šolskim vodstvom in š. svetom za cesarjev 60 letni jubilej krasne

jubilejske karte

na karton z vzbočenim emblemom (naš cesar l. 1848. in 1908.) in primernim besedilom.

Posamezni komadi: manjši po 10 h, večji po 20 h. Pri naročilu nad 100 komadov 10% popusta. 112 12—9

Za šolsko mladino najprimernejše in najcenejše darilo in spomin na letošnji jubilej.

Kolega!

Svetujem Vam, da kupite svoji soprogi, s čimer ji napravite veselje.

Hočete?

Naročite ji krasno in praktično sukno za krilo. Čujte, kaj piše gca. učiteljica Frič-ova iz Slatenic: „Jaz sem popolnoma zadovoljna; v dokaz služi to, da sem izmed osem kosov, ki ste mi jih poslali na izber, izbrala sedem.“

A glejte, kako so cenene:

1 kos sukna za celo strapasno krilo [K 1·90
1 „ „ „ „ kuhinjsko „ „ 2·—
1 „ „ „ „ vrinjo „ „ 2·40
1 „ „ „ „ „ lepše „ „ 3·—
1 „ „ „ „ prav lepo „ „ 3·40

Naročite takoj po povzetju od tvrdke

Adolf Buchta v Kamenci, p. Sàdek v Poličky, Češko. 113 26—11

Slovenci, kupujte užigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda! 122 31 18

Zalogo šolskih zvezkov

za Štajersko

(od dež. šol. sveta potrjeni z dne 3. oktobra 1899) **za Kranjsko** po F. Levčevim lepopisju iz najboljšega papirja, enakomernimi čistimi črtami, pivnikom in poljubnim ovitkom priporoča 53 26—19

A. Umek v Brežicah in Krškem.

Uzorce na zahtevanje zastonj in franko.

Vljudno priporočam p. n. učiteljstvu, krajnim šolskim svetom in šolskim vodstvom, kakor tudi raznim čitalnicam in ljudskim knjižnicam svojo že mnogo let obstoječo in sedaj na novo izvrstno preurejeno

knjigoveznico

Jos. Dežman

Ljubljana, Sv. Petra nasip štev. 7.

Izvršujem vsa dela, od preprostih do najfinejših. Posebno solidno in ceno vezanje knjig za šolske, ljudske in zasebne knjižnice ter čitalnice. Vezanje raznih zapisnikov, hranilnih in drugih knjižic ter izvrševanje vseh raznih del, ki spadajo v knjigoveško stroko.

Cene sigurno najnižje.

Pri večjih naročilih znaten popust, oziroma plačam poštnino od pošiljatev z dežele. Tako da naročnik radi pošiljatev nima nikakih stroškov. 83 26—14

Vljudno naznanjam, da sem popolnoma prenovil in na novo uredil

Kavarno Prešeren

na Marijinem trgu v palači Assicurazioni generali.

Razen mnogih drugih časopisov je na razpolago tudi „Učiteljski Tovariš“.

Slavnemu učiteljstvu se priporoča za obilen obisk

Karol Polajnar

146 6—4 kavarnar.

K. FLORIAN v Kranju

priporoča p. n. krajnim šolskim svetom, šolskim vodstvom in učiteljstvu svojo 166 4 2

knjigarno

za dobavljenje vseh **knjig in časopisov,** kakor tudi **trgovino papirja** ter vseh **v šolsko stroko spadajočih potrebščin.**

VERONIKA KENDA

v Ljubljani

na Dunajski cesti štev. 20

priporoča p. n. krajnim šol. svetom, šol. vodstvom in učiteljstvu svojo

veliko zalogo pisalnih in risalnih potrebščin.

Dalje imam v zalogi risalni papir raznih vrst v vseh predpisanih velikostih, pisalni in pismeni papir, zavitke različne velikosti, veliko izbiro peres, držal, svinčnikov, gumic, krede, črnila, barvic, ravnil, ter vseh v to stroko spadajočih predmetov. 157 52—4

Postrežba točna in solidna.

Glavna zaloga

A. Slatnarjevih zvezkov.